

„INDICE TOPOGRAFICO DEL PRINCIPATO DI VALACHIA Diviso in XVII Parti, secondo l'exattissima Descrizione, che ne diede il su Conte Costantino Cantacuzeno al celeberrimo Medico, e Filosofo Giovanni Comneno ora Arcivescovo di Dristra, e dedicato al Celsissimo Costantino Brancovani Principe di Valachia. Ridotto dal grande al picciolo per opera di Marco Antonio Gigli Veneto, Ingegnere Attuale della Serenissima Repubblica di Venezia”

Harta este realizată de către Antonio Gigli Veneto în 1718 la Veneția pentru a însoți lucrarea „Revoluțiile Valahiei” (realizată de cronicarul italian Anton Maria del Chiaro care fusese cronicar personal al lui Constantin Brâncoveanu fiind publicată tot în 1718 la Veneția, opera care conform lui Iorga pentru Țara Românească este echivalentul „Descriptio Moldaviae”-ei lui Cantemir). Harta este gravată în aramă pe cheltuiala lui Chiaro. Calitatea grafică a acesteia precum și starea de conservare este mult superioară celei tipărite în 1700 la Padova nu doar datorită metodei diferite de gravare dar și datorită priceperii lui Gigli. Totuși harta păstrează întru totul erorile cartografice ale hărții lui Komninos. Harta are dimensiunile 48(înălțime)/68(lățime) cm și o scară aproximativă de 1: 690 000. Un exemplar se află și în Biblioteca Centrală Universitară Babeș Bolyai.

După cum se poate vedea în titlu harta este realizată de Antonio Gigli Veneto și are la bază harta lui Komninos publicată în 1700 la Padova. Harta este dedicată lui Constantin Brâncoveanu (unu și același cu Ioan Constantin Basarab Voievod căruia i-a fost dedicată harta lui Komninos. Scara hărții în lungul meridianelor este 1: 656 935; iar în lungul paralelelor 1: 742 315. Deci o scară medie ar fi cca 1: 690 000. Pe site-ul de unde provine harta de mai jos, acesteia îi este atribuită eronat o scară de 1: 1 320 000, fără explicații legate de modul în care a fost calculată.

Harta prezintă un cartuș frumos ornat cu titlul în colțul stângă sus: „INDICE TOPOGRAFICO DEL PRINCIPATO DI VALACHIA Diviso în XVII Parti, secondo l'exattissima Descrizione, che ne diede il su Conte Costantino Cantacuzeno al celeberrimo Medico, e Filosofo Giovanni Comneno ora Arcivescovo di Dristra, e dedicato al Celsissimo Costantino Brancovani Principe di Valachia. Ridotto dal grande al picciolo per opera di Marco Antonio Gigli Veneto, Ingegnere Attuale della Serenissima Repubblica di Venezia”. Imediat în dreapta acestuia este stema Valahiei, ca în colțul dreapta sus să apară o legendă/inscripție frumos ornată cu numele: „Indice de differenti nomi delle due citta di Transilvania” Aceasta oferă numele orașelor Brașov și Sibiu în 5 limbi: valahă, latină, italiană, greacă și germană (pentru Sibiu lipsește versiunea greacă). În colțul stânga jos apare legenda așezărilor: „Denominazione figurata delli luochi contenuti nella presente carta”: Archiepiscopato e Ressidenza del Precipe, Episcopati, Castelli, Ville grosse, Vilaggi, Monasteri grandi, Piccioli Monastery, Monasteri di Vergini, Minera di Vergini, Minera del Rame, Minera del Ferro, Minera del Solfo, Terra bogliente, Luochi de Turchi, Saline, Ponti. Încadrată în baza de jos a legendei apare inscripția: „Venezia MDCCXVIII” – locul și anul tipăririi. Imediat în dreapta legendei așezărilor apare inscripția: „Con privilegio dell Ecc-mo Senato”. În colțul dreapta jos apare legenda dealurilor viticole: „Nomi delle colline doue și producono ottimi vini”: Ribnico, Pitest, Tergovisto, Scăieni, Cernetest, Scey, Nasiani, Batteni, Saratta, Praoua, Buseo, Negovan, Gracha, Sglatina, Caracal. Harta mai prezintă o inscripție verticală pe latura vestică: „Ponente parte della Turchia Dal Fiume Olto sin qui e restato agli Austriaci nella Pace di Passarovitza”.

TOPONIMIA HĂRȚII

Unitățile administrative/județele: Olt, Ribnico, Buseo, Argis, Teliorman, Wlasca, Ilfow, Jalumizza, Saccujeni, Prova, Dembovizza, Muzcel, Sgiul superiore, Sgiul inferiore, Wulczia, Mechedinz, Rumanazzi.

Așezări:

Archiepiscopato e Ressidenza del Precipe (2): Buseo, Buccoresti

Episcopati (1): Tergoviste,

Castelli (23): Rusava, Baia, Cernez, Craiova, Rusci, Codivola, Brancovani, Slatina, Pitești, Argeș, Cibinio, Campolungo, Isolă, Ribnico, Brasciova, Chimpina, Pitești, Codivoia, Orazelosci, Ghirghiza, Ploiești, Focsciano, Ribnico.

Ville grosse (74): Dragoeni, Runcul, Clogua, Corcoua, Chiouornosciani, Driuza, Oreuizza, Obbedin, Băilești, Belcin, Comosteni, Bratasciani, Perscouen, Islaz, Belefán, Fărcaș, Cilian, Cepturoia, Cozzofani, Aninosa, Bencesti, Isuora, Buccesti, Șerbănești, Curtiscora, Serbaneti, Ciocănești, Corbi, Paucesti, Almanesti, Măgureni, Viești, Petroaia, Colesti, Po..gi, Greblesti, Costești, Bucorol, Dragomirești, Cocoresti, Călinești, Filipești di Praoviza, Marginani, Filipești del Boșco, Baglieni, Cornești, Mogoscioaia, Cresciulesti, Popești, Affumaz, Florești, Pitești, Dudești, Dobrești, Licheresti, Alechseni, Endrasesti, Drăgănești, Albești, Ungureni, Mannisciori, Adincata, Zilaua, Chiorani, Rusci, Crincul, Tatarani, Zanoga, Corlegi, Petocciani, Mățești, Chirdeni, Slimnicul, Ciorani.

Vilaggi (452): Boresti, Varsaz, Birchi, Annines, Cemediá, Nouaz, Bălcești, Iasci, Vaden, Chilcesti, Plosciani, Isuarna, Sommanesti, Rosci, Bades, Isuerna, Topolnizza, Presna, Ciressul, Bistrizza, Negoiesti, Ratunda, Felmasel, Ciocănar, Burilla, Deuessel, Batoz, Stubeile, Gruia, Sardinizza, Madoua, Bistrez, Sigarcia, Giretul, Chirna, Nedea, Petrocian, Neualo, Ciguresti, Bratounaesti, Lăcusteni, Vissora, Priasna, Dobroslauer, Tattarani, Falcoi, Vladaleni, Stariscioara, Cilei, Stasorel, Puttinei, Lissa, Segarcia, Cominan, Carauanesti, Chirligaz, Commanca, Plauichieni, Ghilmei, Viscioara, Ipotești, Bratco, Ungureni, Vaglieni, Bellitori, Tudoria, Pogonești, Souaresti, Gurguiz, Plosca, Bărbătești, Caosaresti, Ciganesti, Ternaua, Scârbi, Nezzulesti, Commissani, Fontinelle, Cimnitza, Scaiesti, Voivodesti, Gauriz, Iappa, Fromosa, Cimnitza, Nicolesti, Isuor, Prasua, Gureni, Lipie, Laceni, Poina, Grouanesti, Gabroua, Puzzintei, Turcosti, Cerueni, Micalesti, Concești, Poppesti, Ciudetz, Corbesti, Mățești, Cuccesti, Slauesti, Peryani, Setreni, Ghenesti, Otettechis, Dobriceni, Cilesti, Florești, Potbanizza, Negoiesti, Telpas, Ghenesti, Setreni, Figliasti, Chiepren, Poggiana, Turburesti, Lugresti, Cuccesti, Voicești, Runcul, Streșești, Stănești, Coccoresti, Piatra, Greci, Stobore, Pissul, Podiscio, Pietros, Fata, Lmin, Cocul, Cioreca, Coorbi, Cremonar, Casanesti, Daglieni, Olipie, Săpară, Sammara, Retesti, Stanislauesti, Ionești, Zugureni, Petrești, Rotta, Chlician, Incesti, Albele, Gemen, Isuor, Prasua, Nouax, Tufeni, Strimba, Calugherani, Culumbesti, Grecioi, Venatori, Ograseni, Milofte, Vaideijeni, Remesti, Vres, Ottescian, Măldărești, Slauesti, Scirignassa, Triguan, Bârsești, Suiz, Rudeni, Cepar, Dobroiesti, Chium, Micești, Zernesti, Pisciará, Amacesti, Giupanesti, Ratouesti, Bialesti, Vlădeni, Botteni, Albești, Fleminești, Bogaz, Ghissaz, Davidești, Metassar, Leordeni, Bănești, Celinești, Strimbesti, Carpenissul, Drăcești, Mogoscioia, Corbi, Stănești, Brădet, Bradieni, Berindesti, Vilanesti, Stroiști, Petrossani, Capacinesti, Cerbeni, Sletruc, Touologas, Fidelescioi, Simle, Pinul, Títesti, Boisciora, Racouizza, Cosineni, Cornet, Mălái, Boianaza, Călinești, Bisau., Calemanesti, Posgiorani, Cocora, Dobriceni, Vlădești, Titirez, Potraz, Bărbătești, Bodești, Veriuoesti, Secăria, Comanico, Brătieni, Braza, Corner, Comanico, Tesilu, Munietz, Praovizza, Pietroscizza, Vesdad, Puccimeni, Runcuzizza, Roineiul, Nemoesti, Văleni, Vădeni, Barbulez, Richer, Dragoș, Brepul,

Bănești, Fluresti, Praoviza, Scorbonest, Cludeni, Barbulesti, Sfateni, Rasuad, Saccuiani, Bocsciani, Văcărești, Aninosa, Mogocesti, Sobinga, Brănești, Petrar, Vionesti, Cocchieri, Cucudesti, Magrurda, Fieni, Tatarani, Purtulesti, Bocseiani, Metasar, Odobești, Stancesti, Cocceresti, Crivina, Ungareni, Perlichi, Gruitul, Cossoba, Concesa, Banesa, Floccosa, Pinori, Drincesti, Bolentin, Piopi di Românești, Românești, Dembovicioara, Mănești, Grădiște, Banister, Copocian, Chilcesti, Mogoscesti, Cioroghirla, Clenciani, Zugureni, Cornetul, Colibasci, Dragomirești, Fierestreul, Fundeni, Lipovez, Cretanesti, Verești, Sinești, Piscul, Coruta, Fruzanesti, Budești, Măgurele, Văcărești, Sintesti, Popești, Stănești, Viresti, Bucciumeni, Chieresti, Craiul, Isuorelle, Oddaja, Graca, Radonani, Clătești, Prundul, Negoiesti, Olteniza, Olmeni, Tatteni, Splancioiu, Curățești, Cornazzel, Splanciu, Cliciul, Făurei, Obilesti, Viresti, Cioccanesti, Cunesti, Strimba, Stenica, Caesti, Badeni, Cornești, Berilesti, Doicești, Spetteni, Poggiana, Iuanesti, Obidiu, Bărcănești, Vlesti, Vluici, Vesichiani, Olăcari, Scouardeni, Socol, Materlesti, Flasilesti, Sărată, Ghilmele, Plauzeul, Russez, Largul, Caldaresti, Cocora, Periezzi, Alboresti, Gurguiz, Greci, Stroești, Vdaz, Albești, Salce, Balscioara, Stâlpul, Lippie, Făurei, Dudești, Tabaresti, Pieptesti, Bolț, Grabanesti, Stancesti, Zeletina, Bertin, Porani, Chirlomanesti, Cioarești, Apostolachi, Giorgaci, Bernesti, Scurdesti, Pecleni, Topliceni, Ouidiz, Costieni, Copaccinesti, Bambesti, Drăgești, Dedulesti, Micalcia, Cernetesti, Ciosden, Lopatna, Muccesti, Priscou, Muccesti, Lopatari, Vranesi, Mlaiat, Peterlaz, Ceras, Drazda, Paltineni, Arselo, Niculete, Olteni, Pintecesti, Ourecesti, Chindi, Dragoslaueneni, Mundrestesti, Pestrez, .eg.lau, Reteciaz, Bălești, Bal....., Ciorosti, Ciliste, Falfuesti, Balciuca, Chinaulesti, Stanomiresti, Codrești, Ribniccen, Poppesti, Blechan, Baldovinești, Oldai del Vist, Tufești.

Monasteri grandi (17): Tismana, Stracaia, Sadoua, Brancouani, Glauacia, Monastero în un Legno, Vres, Florești, Arnota, Cosia, Bistrizza, Marginani, Dal, Snagog, Commana, Cutrucciani, Caldurasciani.

Piccioli Monastery (50): Poluracci, Vodizza, Chriuelnich, Crazesti, Bucouech, Sitian, Mattarani, Chriuina, Călui, Motru, Flemenda, Gotomana, Crocaciou, Ospicio di Bistrizza, Tuttana, Vieresti, Riniaciauol, Gaisen, Cettosciuia, Iezer, Sărăcinești, Geuara, Sinaja, Lespese, Băleni, Misle, Chissar, Tirsor, Cobia, Golgota, Ciocănești, Niceto, Plumbuită, Codreni, Plătărești, Vornicciasa, Gidiliz, Solbosia, Malamoc, Ungurei, Mânași, Tircou, Blestematele, Brad, Burbila, Barbul, Băleni, Ventila Vodii, Pinul, Măxineni.

Monasteri di Vergini (2): Mamul, Bascou.

Luochi de Turchi (22): Palanca, Cadova, Palanca, Florentin, Calafatti, Vidin, Oraiova, Doggien, Igigen, Nicopoli, Ruzcich, Giurgevo, Turtucaia, Cussund, Popina, Garuan, Dristra, Rassovat, Cernavoda, Chrisscua, Daia, Brăila.

Altele

Minera di Vergini, Minera del Rame, Minera del Ferro, Minera del Solfo, Terra bogliente.

Saline (1): Monte grande di Sale

Ponti (3): Viresti, Dridova, Văleni,

Insule pe Dunăre (5): Corbul, Vabila, I. Grande, Coueca, Masta,

Prin simboluri speciale (9) ce nu apar în legenda sunt redată: Porta di Ferro, Torre di Severino, Collina di Bistrizza, Fontana di Re, Siti ou' era il ponte già fatto da Traiano, Torre, Funtena Domni, Scagi (pe malul Dunării), Sirti o sia (inscripție pe Dunăre).

Râuri (91): DANUBIO FIUME, Acqua Mineral, Cemedi, Gilort, Ciucada, Crasna, Amaraggiu, Ziul, Curben, Sassachia, Zalesul, Bistrizza, Tismana, Motros, Cerna, Tismanizza, Acque mineral, Isuerna, Vodizza, Cosussta, Topolnizza, Bistrizza, Cosmin, Chirla, Prassino, Denazuia, Oltez, Olto, Calmacciu, Urius, Bratco, Nanoua, Smerdiosa, Dislouf, Ciminou, Tesluis, Pesciana, Beica, Telorman, Strâmbul, Plabia, Vodizza, Grossetul, Gotmana, Bruliasca, Clenizza, Chilnesti, Gluacoi, Milcos, Drebovnic, Nastof, Cughre, Restoca, Amarada, Lucauez, Vaideyei, Bausicou, Argis, Uilfani, Potoc, Rincaccio, Turbure, Ribnico, Acqua Salse, Briscesti, Lofras, Dembovizza, Ialomizza, Proaua, Doftana, Retce, Rimnico Salso, Rimnico dolce, Racovizza, Colentina, Cioroghirla, Vânăta, Mostista, Chricou, Calmmazui, Slanich, Niccicoua, Blatna, Milcovo picciolo, Milcovo grand, Slimnich, Rimna, Ribnico, Sirecrel, Sireto, Buseo.

Lacuri (1): Lago Bianco.

Munți (8): Monti Tismanici, Monte di Lobisto, Monti di Olănești, Monti di Cosia, Monte di Buceccio, Monti di Campolungo, Monti di Lafta, Monti Vranzy della Moldavia.

Harta prezintă un total de 778 toponime (17 județe, 2 arhiepiscopate, 1 episcopat, 23 cetăți, 74 orașe, 452 sate, 17 mănăstiri mari, 50 mănăstiri mici, 2 mănăstiri de virgine, 22 orașe turcești, 1 salină, 3 poduri, 5 insule pe Dunăre, 9 simboluri speciale, 91 denumiri de râuri, 1 denumire lac, 8 munți).

Figura 10: Harta Valahiei realizată de Antonio Gigli Veneto, 1718, Veneția). Sursa: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b5962803x/fl.zoom.r=indice+topografico.langEN> (accesată la 7 aprilie 2012).